

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 8Ndz/2/2013                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 6012201332                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 13.06.2013                     |
| Meno a priezvisko:         | CSc., JUDr. Eva Babiaková      |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2013:6012201332.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa L. L., bytom B., Y. F., proti odporcovi Centru právnej pomoci, kancelária Banská Bystrica, Trieda SNP 75, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo 14. novembra 2012, sp. zn. 5N 3767/12, o námietke zaujatosti, takto

### rozhodol:

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici JUDr. Ferdinand Zimmermann, JUDr. Mária Rišiaňová, JUDr. Danica Kočíčková, JUDr. Mária Podhorová, JUDr. Peter Priechoda, Mgr. Ema Novodomcová, JUDr. Jaroslav Mikulaj, Mgr. Jaroslav Gallo, JUDr. Oľga Maľová, Mgr. Štefan Baláž, JUDr. Ivica Hanusková, JUDr. Alexander Mojš, JUDr. Zita Nagypálová, JUDr. Ing. Ján Gandžala, Phd., JUDr. Renáta Deáková, JUDr. Mária Trubanová, PhD., doc. JUDr. Milan Ďurica, PhD, JUDr. Miroslav Klátik, JUDr. Alena Križanová, JUDr. Miroslava Púchovská, JUDr. Drahomíra Dibdiaková, JUDr. Eva Kmeťová, JUDr. Daniela Maštališová, JUDr. Miriam Sninská, JUDr. Jarmila Badíková, JUDr. Eva Valenčíková, Mgr. Ivana Datlová, JUDr. Milan Segeč, JUDr. Drahomíra Mikulajová, JUDr. Ján Škvarka, Ľudovít Bradáč, JUDr. Alena Antalová, JUDr. Jana Novotná, JUDr. Jozef Mikluš, Mgr. Rudolf Ďurta, Mgr. Ján Bednár, JUDr. Alojz Palaj, JUDr. Jozef Ryant, JUDr. Slavoj Sendecký, JUDr. Ján Bobor, JUDr. Ľubomír Bušík, PhD., JUDr. Peter Chovanko, JUDr. Ján Deák a JUDr. Juraj Babjak nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodnutia vo veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23Sp/20/2012.

### Odôvodnenie

V právnej veci sp. zn. 23Sp/20/2012 o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu zo 14. novembra 2012, sp. zn. 5N 3767/12, vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici, navrhovateľ vzniesol námietku zaujatosti proti všetkým sudcom Krajského súdu v Banskej Bystrici. Z obsahu námietky vyplýva, že dôvodom jej podania je nespokojnosť navrhovateľa s postupom a rozhodovaním uvedeného súdu v jeho predošlých veciach.

Krajský súd v Banskej Bystrici vec predložil dňa 7. júna 2013 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o námietke zaujatosti podľa § 16 OSP spolu s priložením prílohy, v ktorej sa jednotliví sudcovia dotknutého krajského súdu vyjadrujú, či sa vo veci cítia byť zaujatí alebo nie. Sudcovia vo vyjadrení uviedli, že nemajú vzťah k účastníkom konania, ani k veci a necítia sa byť zaujatí. Ak niektorí

navrhovateľa poznajú, tak len ako účastníka konania z iných súdnych konaní. Ako jediná sudkyňa krajského súdu JUDr. Miriam Sninská sa vyjadrila, že v minulosti mala pridelené spisy, kde bol účastníkom konania navrhovateľ, ktorý opätovne napádal jej osobu sťažnosťami, následkom ktorých sa cíti voči nemu zaujatá, a preto nemôže nestranne rozhodnúť.

Podľa § 16 ods. 1 prvej až tretej vety Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) súd predloží vec nadriadenému súdu s vyjadrením sudcu na rozhodnutie o námietke zaujatosti do 15 dní od jej podania. Ak sa spis zároveň predkladá odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, vec sa predloží až po vykonaní úkonov spojených s predložením veci odvolaciemu súdu. O tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní.

Podľa § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 14 ods. 3 OSP dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona teda jednoznačne vyplýva, že možnosť vylúčenia sudcu je podmienená existenciou zákonného dôvodu.

Predpokladom správneho a spravodlivého rozhodnutia je, aby v konaní konal a rozhodoval sudca, ktorý nie je zaujatý, ktorý nie je v žiadnom osobnom vzťahu k účastníkom konania a k ich zástupcom, a ktorý nie je nijakým spôsobom zainteresovaný na výsledku konania, pričom musí byť zistený dôvod, z ktorého vyplýva, že je možné pochybovať o sudcovej nezaujatosti.

Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci) alebo k účastníkom konania (o taký vzťah ide vtedy, ak sudca má k účastníkom konania osobný, priateľský príp. naopak negatívny vzťah, so zreteľom na ktorý možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti) alebo k zástupcom účastníkov konania.

Z uvedeného je teda zrejmé, že pre rozhodnutie o vylúčení sudcu z prejednávania a rozhodovania vo veci nestačí len samotné subjektívne vyjadrenie navrhovateľa, ale súd musí posudzovať každú námietku zaujatosti na základe objektívnych okolností prípadu. Účastník konania, ktorý navrhuje vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci, musí uviesť ohľadne každého sudcu, ktorého zaujatosť namieta, konkrétne skutočnosti, na základe ktorých predpokladá, že sudca je z prejednávania rozhodovania veci vylúčený.

V uvedenej veci navrhovateľ podal námietku zaujatosti len z dôvodu nespokojnosti s postupom a rozhodovaním Krajského súdu v Banskej Bystrici v iných jeho veciach, pričom však ustanovenie § 14 ods. 3 OSP výslovne vylučuje, aby dôvodom pochybnosti o sudcovej nezaujatosti mohli byť okolnosti spočívajúce v jeho postupe v prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutie v predmetnej veci založil na vzájomnej korelácii a vyvažovaní oboch relevantných hľadísk teórie zdania (subjektívneho aj objektívneho hľadiska).

Na vylúčenie sudcu nemôžu stačiť pocity účastníkov, samotného namietaného sudcu a ani pocity námietku posudzujúcich sudcov nadriadeného súdu, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky nemohol prihliadnúť na subjektívny pocit sudkyne JUDr. Miriam Sninskej, ktorá sa cítila byť zaujatá z dôvodu, že navrhovateľ v minulosti podával voči nej sťažnosti.

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo

ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov.

Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca (v rámci prejednávania a rozhodovania konkrétneho sporu) zachovávať k veci, účastníkom konania a ich zástupcom vždy vecný, profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupu od veci, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednávaním veci v súdnom konaní, je daná stupňom osobnej a osobnostnej pripravenosti sudcu na výkon súdnictva.

O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Svojím správaním má dbať na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. Musí mať dostatok schopnosti ovládať svoje konanie aj sféru svojich vnútorných pocitov. Súčasťou vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a k účastníkom konania je teda aj schopnosť sudcu vyrovnať sa vnútorne s prípadnými námietkami účastníkov v priebehu i mimo konania ako aj s eventuálnou kritikou jeho konania, ktorá môže mať rozmanitú podobu. Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, spochybňovalo by to jeho spôsobilosť vykonávať funkciu sudcu.

Opačné riešenie chápuce ako dostatočný dôvod pre vylúčenie sudcu, resp. sudcov len samotné skutočnosti vyjadrujúce subjektívne hľadisko účastníka konania (napr. podanie sťažnosti, trestného oznámenia na konajúceho sudcu, občianskoprávnej žaloby proti nemu) by nepochybne popieralo záver, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Odhliadnuc od toho, že v súdnej praxi by takéto riešenie viedlo k situáciám, že účastník by mohol rýdzo účelovo podávať napr. trestné oznámenie na konajúceho sudcu (sudcov), prípadne občianskoprávne žaloby a tak dosiahnuť jeho (ich) vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci. Umožnilo by sa, aby týmto (obštrukčným) postupom účastník docielil, že danú vec prejedná a rozhodne iný sudca, ktorý podľa jeho subjektívneho názoru sa javí ako „vhodnejší“, príp. že sa oddiali rozhodnutie vo veci. Prijatie takéhto či obdobne zjednodušeného nazerania by potom vlastne znamenalo napr. sa aj stotožniť s názorom, že ak de facto v Slovenskej republike v určitých situáciách nie je jediný sudca, u ktorého by nechýbali pochybnosti o jeho nezaujatosti predmetnú právnu vec prejednať a rozhodnúť, niet tu sudcu, ktorý by nebol vylúčený, a že nemožno teda vec prejednať a rozhodnúť; to by predstavovalo akceptovanie odmietnutia poskytnutia spravodlivosti - *denegatio iustitiae*, čo je, neprípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nerozhodol o námietke zaujatosti vo vzťahu k sudkyňi JUDr. Evy Železníkovej, ktorá je dlhodobo práceneschopná a k námietke sa nevyjadřila.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky príslušný na rozhodnutie podľa § 16 ods. 1 OSP dospel k záveru, že sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici nie sú zaujatí a preto ich z prejednávania a rozhodovania vo veci nevylúčil.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.